

Van Abbemuseum sluit jaar succesvol af 2008: een jaar van groei en ingeloste verwachtingen

Het Van Abbemuseum heeft 2008 succesvol afgesloten. Directeur Charles Esche is enthousiast: "Dit jaar was boven verwachting. Wij hebben spraakmakende tentoonstellingen ontwikkeld die bezoekers, professionals en de pers raakten. Deze tentoonstellingen en activiteiten gaven aanleiding voor diepgaande en felle discussies over de functie van een museum in onze maatschappij en de rol van kunst in onze tijd. In 2008 hebben wij kunnen samenwerken met veel vooraanstaande instanties en personen, en hebben ons educatieprogramma en netwerk verder uitgebreid. Bovendien heeft de BankGiro Loterij ons aangewezen als beneficiant, zodat wij naast de aanzienlijke steun van de Mondriaan Stichting, Promotors en de Vrienden van het Van Abbemuseum, substantiële steun krijgen om onze collectie en presentaties uit te breiden. Wij kijken uit naar 2009, waarin wij verder gaan om belangrijke projecten te ontwikkelen en die met anderen te delen."

Tentoonstellingen

In 2008 zijn diverse wisselende tentoonstellingen in de Oudbouw getoond. De *Triotentoonstelling* bestond uit solotentoonstellingen van de gerenommeerde kunstenaars Minerva Cuevas, Aernout Mik en Mladen Stilinović. Samen vertelden zij het verhaal van onze onderling verbonden wereld. De zomer van 2008 stond in het kader van *Be(com)ing Dutch – de tentoonstelling*, waarin de Nederlandse culturele identiteit(en) werd bekeken door de ogen van 35 binnen- en buitenlandse kunstenaars en vele nieuwe werken. In 2009 wordt van het gehele project *Be(com)ing Dutch* de publicatie uitgegeven.

In oktober opende *Heartland*, het multidisciplinaire samenwerkingsproject met Muziekcentrum Frits Philips in Eindhoven en het Smart Museum of Art in Chicago als Amerikaanse partner. *Heartland* is een project over de hedendaagse kunst en muziek die voortkomt uit het geografische hart van de Verenigde Staten: het zogenoemde Heartland. Tijdens de Amerikaanse presidentsverkiezingen bood *Heartland* een nieuw perspectief, waarbij wordt ingegaan op nieuwe culturele inzichten over deze regio. De tentoonstelling is in veranderde vorm in 2009 in het Smart Museum of Art van de University van Chicago te zien.

Het *Living Archive*, de doorlopende reeks documentaire tentoonstellingen waarin het archief van het Van Abbemuseum wordt gebruikt als een actief werkgeheugen, heeft zich in *Mixed Messages* toegespitst op de verschillende boodschappen die besloten kunnen liggen in kunst. In *Stars & Stripes forever* wordt de band van het Van Abbemuseum met Amerika en Amerikaanse kunst verder toegelicht. Voor de Dutch Design Week 2008 richtte het Van Abbemuseum een retrospectieve tentoonstelling in voor het veelzijdige oeuvre van Jan Slothouber, de vorig jaar overleden architect en oud-hoogleraar aan de Technische Universiteit Eindhoven. In de bibliotheek van het museum werden vier tentoonstellingen ingericht, waaronder *YEP* door Ivo van Leeuwen en S. Lloyd Trumpstein en *Wim Crowwel 80*, die nog tot begin 2009 in de bibliotheek te zien is.

Collectie

In 2008 is *Plug In. De collectie anders* uitgebreid met 12 nieuwe afleveringen. Ondertussen zijn in 15 zalen 47 verschillende opstellingen gerealiseerd, waaronder presentaties door gastconservatoren Rudi Fuchs (oud-directeur Van Abbemuseum), Dominic van den Boogerd (kunstcriticus en directeur van De Ateliers in Amsterdam) en Shepherd Steiner (Canadees kunsthistoricus en kunsttheoreticus).

Het museum heeft in 2008 vele aankopen gedaan uit Nederland en daarbuiten om de collectie uit te breiden, waaronder belangrijke werken zoals *Ma Bell* (2008) van Rachel Harrison, *Recruiting Identities* (2008) van Abdellatif Benfaïdoul, *Social Entomology* (2007) van Minerva Cuevas, *Civilian Defense* (2007) van Dan Peterman, *Top Secret* (1989-1990) van Nedko Solakov, een collectie van werken van Mladen Stilinović en *New Orleans: Shotgun House with Rainwater-Harvesting Tank* (2008) van Marjetica Potrč, dat deel uitmaakt van *Heartland – de tentoonstelling*. Deze aankopen konden plaatsvinden door de steun van de BankGiro Loterij, de Stichting Promotors van het museum en de Mondriaan Stichting. Het volledige overzicht van aankopen is op onze website te zien.

Leren & Beleven

In het Van Abbemuseum staat contact en interactie met ons publiek centraal. Dit jaar kon het Van Abbemuseum het lesprogramma voor het basisonderwijs uitbreiden naar scholen buiten Eindhoven door steun van de Rabobank Eindhoven-Veldhoven. Met deze steun werd

ook de *Vanabbemuseumschoolbus* gelanceerd. Het voortgezet onderwijs heeft tijdens *Heartland* gebruik kunnen maken van een intensief educatief programma, waar meer dan 1.500 leerlingen enthousiast gebruik van hebben gemaakt. Ook is er een volgende stap gezet in *public programming* door het Van Abbemuseum in de stad Eindhoven. In november was het museum een van de twintig deelnemende instellingen van de eerste Eindhovense Culturele Nacht, en tijdens *Creative Citizens* werd er in Dynamo door jongeren gedebatteerd over Eindhoven en hoe het is en zou kunnen zijn om hier te wonen.

Debat & Discussie

In het Van Abbemuseum neemt uitwisseling een belangrijke plaats in. Ook in 2008 vonden er vele kleinere en grotere besprekingen plaats. Bijvoorbeeld in het voorjaar, toen een verhit debat werd georganiseerd tussen de artistieke staf van het museum, kunstcriticus van het Eindhovens Dagblad Rob Schoonen en het publiek om het artistiek beleid van het Van Abbemuseum aan de orde te stellen. Later in 2008 werd het museum verrast door een tijdelijke toevoeging aan de inventaris. Een enthousiaste bezoeker hing zijn eigen schilderij op in het museum, en hoopte op aandacht van de pers. In het najaar van 2008 was het auditorium de plaats waar de rol van Zwarte Piet in de huidige samenleving werd bediscussieerd, samen met Prem Radhakishun (advocaat, columnist en televisiemaker), Kevin DeRandamie (Blaxtar), Felix de Rooij (filmmaker en kunstenaar), John Helsloot (onderzoeker Meertens Instituut), Annette Krauss & Petra Bauer (kunstenaars) en Jos Mangnus (Neerlandicus en expert op het gebied van de Sinterklaasfolklore). Dit debat was een vervolg op de commotie die eind augustus dit jaar ontstond rondom het kunstproject *Read the Masks. Tradition is not Given*, een onderdeel van de tentoonstelling *Be(com)ing Dutch*.

Samenwerkingen

De ambities van het Van Abbemuseum worden niet beperkt door de eigen muren, maar reiken tot ver daarbuiten. De vele mogelijkheden die zich buiten de architectuur van het museum afspelen heeft het museum in 2008 met beide handen aangegrepen. Zo was het Van Abbemuseum partner van de eerste Brussel Biënnale, en werkte met veel plezier samen met instituten en personen in binnen- en buitenland, waaronder Muziekcentrum Frits Philips (Eindhoven), Smart Museum of Art (University of Chicago), Rhodes College Center for Outreach in the Development of the Arts (VS), Memphis College of Art (VS), MU (Eindhoven), Stroomhuisje (Eindhoven), Het Ketelhuis (Eindhoven), BAK, basis voor actuele kunst (Utrecht), National Sculpture Factory (Cork), Witte de With, Center for Contemporary Art (Rotterdam), Gate Archive (Eindhoven), Kosmose (Eindhoven), Dynamo (Eindhoven), The New Museum of Contemporary Art (New York), Townhouse Gallery (Cairo), Insa Art Space (Seoul), Museum Tamayo Arte Contemporaneo (Mexico City), KKH (Stockholm), Public Preparation (Tallinn), Platform Garanti (Istanbul), Al-Ma'mal Foundation for Contemporary Art (Jeruzalem),

Alexandria Contemporary Arts Forum (Alexandria) en vele anderen.

Over ons

Begin 2008 werd het Van Abbemuseum benoemd als beneficiant van de BankGiro Loterij. Deze toekenning zorgt ervoor dat het Van Abbemuseum een aantal dromen kan gaan verwezenlijken, en stelt het museum in staat om nu en in de toekomst het experimenteel beleid met nadruk op gastvrijheid en kennisuitwisseling verder uit te breiden. Verder is Your-space, een denktank en platform van het museum voor kunstenaars, initiatieven en (culturele) activisten, verhuisd naar een plek net buiten het museum, om meer vrijheid te bieden aan de creatieve ontwikkelingen. Ook heeft het Museumcafé in de herfst een nieuwe inrichting gekregen die werd ontworpen in samenwerking met kunstenaars.

Door de lancering van de nieuwe website is het uitgebreide programma van het museum voor iedereen tweetalig inzichtelijk gemaakt. Deze website maakt de ontwikkeling die al langer gaande is zichtbaar: het Van Abbemuseum is naast een gebouw in Eindhoven ook een virtuele ontmoetingsplek waar uitwisseling op het gebied van kunst kan plaatsvinden, met gebruik van de website, projectblogs, live video-streaming en andere middelen.

Bezoekcijfers 2008

Het Van Abbemuseum sluit 2008 af met 80.000 bezoekers. "Dit is een prima ontwikkeling. We hebben dit bezoekersaantal twee jaar eerder behaald dan verwacht," zegt Ulrike Erbslöh, adjunct directeur van het museum, hierover. "We schrijven dit toe aan een zeer succesvol programma van tentoonstellingen, projecten, lezingen en debatten. Bezoekers weten ons te vinden en voelen zich thuis in ons museum. We merken dat we door deze programmering ook meer jongere bezoekers aantrekken. De goede cijfers zijn ook te danken aan de projecten die buiten de muren van het museum hebben plaatsgevonden, zoals in Your-space en het project met Het Ketelhuis (GGZe). Het Van Abbemuseum is meer en meer verweven met de stad Eindhoven en de regio. Ook bestaande samenwerkingen, zoals bijvoorbeeld met Muziekcentrum Frits Philips, zorgen voor nieuwe synergie." Naast bezoekers voor de kunst in het museum is er veel gebruik gemaakt van de faciliteiten voor vergaderingen, feesten en (netwerk-) bijeenkomsten, en heeft de bibliotheek duizenden verzoeken tot informatie aangenomen en behandeld.

2009

Ook in 2009 presenteert het Van Abbemuseum een vooruitstrevend programma van tentoonstellingen en activiteiten. Zo wordt in februari *The Unanimous Life*, een solotentoonstelling van Vincent Award-winnaar Deimantas Narkevičius, geopend. In de zomer opent de *Triotentoonstelling* met drie solotentoonstellingen van vrouwelijke kunstenaars Jo Baer, Lynda Benglis en Jutta Koether. In dit trio wordt een essentiële selectie

getoond van hedendaagse schilderkunst en sculptuur; een inspirerende verzameling van visuele en andere geneugten. Tezamen met het retrospectief van Sanja Iveković, dat in april zal openen, vormen deze tentoonstellingen een samenhangende presentatie van de meeste interessante vrouwelijke kunstenaars van dit moment.

Verder is er in 2009 in het Van Abbemuseum veel aandacht voor de collectie en de manieren om die te tonen. In het voorjaar openen de nieuwe voorlopig laatste afleveringen van Plug In, terwijl voor het najaar twee grote nieuwe presentaties van de collectie worden ontwikkeld: *El Lissitzky revisited* en *Het museum in de 21^e eeuw*.

El Lissitzky revisited is de werktitel van een nieuwe presentatie over het werk van El Lissitzky. Om deze kunstenaar voor een hedendaags publiek toegankelijker te maken zal het Van Abbemuseum streven om Lissitzky als een 'levende' kunstenaar neer te zetten, een creatieve publieke figuur die onderdeel uitmaakte van de gemeenschap. De nieuwe presentatie is gedurende drie jaar te zien in het Van Abbemuseum en zal jaarlijks een nieuw thema hebben.

In *Het museum in de 21^e eeuw* (werktitel) wordt vanaf november 2009 tot medio 2011 de Oudbouw en de Nieuwbouw van het museum in gebruik genomen voor een steeds wisselende tentoonstelling die de positie en de rol van het museum voor hedendaagse kunst in de 21^e eeuw bekijkt aan de hand van de internationale collectie van het Van Abbemuseum. Werken uit de verzamelingen van zowel het Van Abbemuseum als andere collecties worden op kritische maar ook speelse wijze onder de loep genomen. Dit omvangrijke project bestaat uit een grootschalig en veelzijdig programma van tentoonstellingen, performances, projecten, lezingen, discussies en een internationaal symposium.

Daarnaast worden de samenwerkingen met bestaande en nieuwe partners geïntensiveerd en uitgebreid.

Van Abbemuseum

Bilderdijklaan 10
Eindhoven

Openingstijden

dinsdag t/m zondag, 11.00 - 17.00
donderdag, 11.00 - 21.00

Toegang

volwassenen: € 8,50
groepen van 15 personen of meer, 65 plussers: € 6
studenten en CJP-houders: € 4
donderdagavond van 17.00-21.00: vrije toegang (t/m 31/10/2009)

Kijk voor meer informatie op www.vanabbemuseum.nl

Voor redactie

Meer informatie en afbeeldingen:
www.vanabbemuseum.nl/pers
Of neem contact op met:
Nicole de Boer, Marketing & Communicatie
Tel: +31 (0)40 238 1019
GSM: +31 (0)6 1299 5794
n.de.boer@vanabbemuseum.nl

vanabbemuseum